

Polityka Otwartej Nauki

Instytutu Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk

Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk (IBB PAN) uznaje, że możliwie najszersze udostępnianie wyników badań naukowych zwiększa ich potencjał wykorzystania, ponownego wykorzystania oraz oddziaływania na społeczeństwo. Otwarte udostępnianie wyników badań sprzyja również bardziej przejrzystej ocenie praktyk badawczych. Zgodnie ze swoją misją IBB PAN dąży do zapewnienia otwartego dostępu do rezultatów prowadzonych badań naukowych. W celu realizacji tego zobowiązania IBB PAN przyjmuje niniejszą Politykę Otwartej Nauki.

Definicje

Publikacja w otwartym dostępie (Open Access Publication) – publikacja (np. artykuł naukowy) udostępniona bezpłatnie i trwale w Internecie, umożliwiającą każdemu użytkownikowi czytanie, pobieranie, kopiowanie, rozpowszechnianie i drukowanie bez barier finansowych, prawnych lub technicznych. Można to osiągnąć poprzez wybór modelu publikowania w otwartym dostępie, w którym wydawca czasopisma zapewnia otwarty dostęp do artykułu, albo poprzez samodzielne zdeponowanie artykułu w otwartym repozytorium publikacji.

Model publikowania w otwartym dostępie (Open Access Publication Model) – model wydawniczy czasopism naukowych, w którym czytelnicy nie ponoszą opłat za dostęp do publikowanych artykułów (lub innych treści). Koszty publikacji są często pokrywane przez instytucję autora w postaci opłaty za przetwarzanie artykułu (Article Processing Charge, APC). W celu publikacji pracy wydawca uzyskuje zazwyczaj od autorów niewyłączną licencję na publikację, np. licencję Creative Commons.

Model publikowania oparty na subskrypcji (Subscription-based Publication Model) – model wydawniczy, w którym czytelnicy lub instytucje uiszczają opłatę subskrypcyjną za dostęp do publikowanych artykułów (lub innych treści). W tym modelu wydawca uzyskuje od autorów wyłączną licencję na publikację lub wymaga przeniesienia autorskich praw majątkowych. Artykuł opublikowany w modelu subskrypcyjnym może zostać później udostępniony w otwartym dostępie poprzez zdeponowanie go w otwartym repozytorium publikacji zgodnie z postanowieniami umowy licencyjnej lub umowy przeniesienia praw autorskich.

Repozytorium publikacji (Publication Repository) – cyfrowe archiwum służące do gromadzenia, przechowywania i upowszechniania publikacji naukowych (artykułów, rozdziałów książek, abstraktów, posterów, prezentacji). Otwarte repozytorium publikacji udostępnia swoje zasoby bezpłatnie wszystkim użytkownikom Internetu. Repozytoria mogą mieć charakter instytucjonalny, tj. być prowadzone przez jednostkę naukową dla własnych pracowników (np. Repozytorium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza – AMUR), lub publiczny, umożliwiający zdeponowanie publikacji wszystkim badaczom (np. Repozytorium OPEN prowadzone przez ICM UW).

Preprint – wersja manuskryptu naukowego przygotowana przez autora przed formalnym procesem recenzji w czasopiśmie naukowym. Preprint jest zdeponowany na serwerze preprintów (np. bioRxiv, medRxiv, chemRxiv) przed rozpoczęciem lub w trakcie procesu recenzji, lecz nie po formalnym przyjęciu artykułu do publikacji. Preprinty umożliwiają autorom natychmiastowe udostępnienie wyników badań społeczności naukowej.

[English version below](#)

Manuskrypt zaakceptowany przez autora (Author Accepted Manuscript, AAM) – ostateczna wersja manuskryptu przygotowana przez autora przed publikacją, uwzględniająca wszystkie poprawki wynikające z procesu recenzji, lecz nieobejmująca redakcji i składu typograficznego wykonanych przez wydawcę.

Wersja opublikowana (Version of Record) – końcowa, opublikowana wersja artykułu naukowego, zazwyczaj zredagowana i złożona przez wydawcę.

Dane badawcze (Research Data) – informacje zapisane w postaci elektronicznej, inne niż publikacje naukowe, które zostały zgromadzone, zaobserwowane, wygenerowane lub wytworzone w toku procesu badawczego i są niezbędne do potwierdzenia poprawności wyników i wniosków badawczych. Definicja ta obejmuje dane surowe i przetworzone, a także skrypty programistyczne opracowane podczas badań, jeśli są konieczne do weryfikacji uzyskanych wyników.

Specjalistyczne repozytorium danych (Specialized Data Repository) – cyfrowe archiwum służące do gromadzenia, przechowywania i udostępniania określonego rodzaju danych badawczych. Przykładami są European Nucleotide Archive (ENA), archiwizujące dane dotyczące sekwencji DNA, oraz Protein Data Bank (PDB), przechowujące dane dotyczące struktur makrocząsteczek biologicznych. Repozytoria te są często prowadzone przez instytucje lub organizacje naukowe jako bezpłatna usługa dla światowej społeczności badawczej.

Ogólne repozytorium danych (General Data Repository) – cyfrowe archiwum przeznaczone do gromadzenia, przechowywania i udostępniania wszystkich rodzajów danych badawczych, bez ograniczeń dotyczących formatów danych. Repozytoria takie mogą mieć charakter tematyczny lub obejmować wszystkie dziedziny nauki. Przykładami są BioStudies, Zenodo oraz RepOD.

I. Postanowienia ogólne

1. IBB PAN oczekuje, że wszystkie artykuły naukowe autorstwa pracowników i doktorantów Instytutu oraz wszystkie dane badawcze stanowiące podstawę tych publikacji będą udostępniane publicznie bez zbędnej zwłoki.
2. Niniejsza Polityka ma zastosowanie do wszystkich rezultatów badań opublikowanych od dnia 1 stycznia 2027 r.
3. IBB PAN odpowiada za zapoznanie wszystkich nowo zatrudnionych pracowników i doktorantów z niniejszą Polityką na początku ich pracy lub kształcenia w Instytucie.
4. IBB PAN oczekuje, że wszyscy afiliowani badacze będą posiadać identyfikator ORCID, aktualizować swoje profile ORCID oraz wykorzystywać ten identyfikator we wszystkich rezultatach działalności naukowej (publikacjach, danych, oprogramowaniu i podobnych zasobach). Wszyscy pracownicy i doktoranci IBB PAN są również zobowiązani do stosowania afiliacji IBB PAN, a w odpowiednich przypadkach także afiliacji Szkoły Doktorskiej IBB PAN.
5. W przypadku gdy wymagania instytucji finansującej dany projekt badawczy różnią się od zasad określonych w niniejszej Polityce, pierwszeństwo mają wymagania instytucji finansującej.

II. Otwarty dostęp do publikacji

1. Zaleca się, aby publikacje były w pierwszej kolejności udostępniane jako preprinty.

[English version below](#)

2. IBB PAN zachęca autorów artykułów naukowych do nieprzenoszenia autorskich praw majątkowych na wydawców czasopism.
3. IBB PAN zachęca do publikowania zarówno preprintów, jak i artykułów naukowych na otwartych licencjach, preferencyjnie Creative Commons CC BY 4.0.
4. Wszystkie opublikowane artykuły, zarówno udostępnione w otwartym dostępie, jak i opublikowane w modelu subskrypcyjnym, powinny być bezpłatnie udostępniane w kolekcji repozytoryjnej wskazanej przez Instytut, bez zbędnej zwłoki. Cel ten realizowany jest poprzez zdeponowanie w repozytorium wersji opublikowanej (Version of Record) lub manuskryptu zaakceptowanego przez autora (Author Accepted Manuscript), z zastosowaniem okresu embarga, jeśli jest to konieczne. IBB PAN zapewnia procedurę deponowania gwarantującą autorom bezpieczeństwo prawne.

III. Otwarte dane badawcze

1. Badacze powinni stosować najlepsze praktyki społeczności naukowej w zakresie zarządzania danymi, obejmujące m.in. bezpieczne przechowywanie danych i wykonywanie kopii zapasowych, odpowiednią dokumentację i stosowanie właściwych schematów metadanych, długoterminowe przechowywanie wybranych danych po zakończeniu projektu, wybór odpowiednich danych do udostępnienia w repozytoriach publicznych oraz zapewnienie zwiększonego poziomu ochrony danych osobowych i danych wrażliwych. IBB PAN wspiera prawidłowe zarządzanie danymi badawczymi poprzez ułatwianie dostępu do odpowiedniej infrastruktury, zgodnie ze swoimi możliwościami organizacyjnymi.
2. IBB PAN oczekuje, że wszystkie dane stanowiące podstawę publikacji naukowych, w tym skrypty wykorzystywane do analizy danych, będą udostępniane publicznie zgodnie z zasadami FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable). W szczególności IBB PAN zachęca do stosowania zrzeczenia się praw Creative Commons CC0 1.0 przy deponowaniu danych, o ile nie istnieją szczególne przesłanki przemawiające przeciwko temu rozwiązaniu.
3. W odniesieniu do wszystkich danych badawczych obowiązuje zasada „tak otwarte, jak to możliwe, tak zamknięte, jak to konieczne”, co oznacza, że w przypadkach, gdy istnieją prawne lub etyczne przesłanki ograniczające otwarte udostępnianie danych, badacze powinni zapewnić odpowiednie mechanizmy kontroli dostępu.
4. W pierwszej kolejności dane powinny być deponowane w specjalistycznych (tematycznych) bazach danych lub repozytoriach. Jeżeli dla danego rodzaju danych nie istnieje odpowiednie repozytorium specjalistyczne, należy wykorzystać repozytorium ogólne. Umieszczanie zbiorów danych wyłącznie jako materiałów uzupełniających do artykułu naukowego uznaje się za niewystarczające.
5. IBB PAN zachęca do publikowania zbiorów danych niepowiązanych bezpośrednio z artykułem naukowym, jeżeli badacz uzna, że posiadają one potencjał do ponownego wykorzystania. Może to zostać zrealizowane za pośrednictwem czasopism poświęconych danym (Data Journals) lub repozytoriów danych.

IV. Wsparcie dla Otwartej Nauki

1. IBB PAN zapewnia pracownikom i doktorantom odpowiednie wsparcie w zakresie wdrażania niniejszej Polityki poprzez opracowanie wytycznych dotyczących jej stosowania oraz udzielanie pomocy we wszystkich kwestiach związanych z jej realizacją.

Open Science Policy

of the Institute of Biochemistry and Biophysics of the Polish Academy of Sciences

The Institute of Biochemistry and Biophysics of the Polish Academy of Sciences (IBB PAS) believes that making research outputs as broadly available as possible increases their potential for use, reuse and impact on society. Open sharing of research results also facilitates more transparent assessment of research practices. In accordance with its mission, IBB is thus committed to ensuring open access to the outputs from its research activities. In order to achieve this goal, IBB adopts this Open Science Policy.

Definitions of Terms

Open Access Publication – a publication (e.g. research article) which is made freely and permanently available online for anyone to read, download, copy, distribute, and print without financial, legal, or technical barriers. This can be achieved either by choosing an open access publication model where the journal publisher provides open access to the article, or by self-archiving of the article in an open publication repository.

Open Access Publication Model – is a journal publishing model in which readers do not pay in order to access and read the articles (or other content) published in a journal. In this model, the costs of publication are often covered by the author's institution in the form of an Article Processing Charge (APC). In order to publish the work, the publisher usually obtains from the authors a non-exclusive license to publish, e.g. a Creative Commons license.

Subscription-based Publication Model – is a journal publishing model in which *readers or institutions pay a subscription fee* in order to access and read the articles (or other content) published in a journal. In this model, in order to publish the work, the publisher either obtains from the authors an exclusive license to publish or requires the authors to transfer their copyright. A subscription-based article may later become an open access publication by means of self-archiving of the article in an open publication repository, in accordance with the rules set in the licensing agreement or the copyright transfer agreement.

Publication Repository – is a digital archive established in order to collect, preserve and disseminate scientific publications (articles, book chapters, abstracts, posters, presentations). An open publication repository makes its content freely available to all Internet users. Publication repositories are often institutional, i.e. run by a research performing organization for its own researchers (e.g. Adam Mickiewicz University Repository AMUR), or public repositories, i.e. allowing any researcher to deposit their articles (e.g. OPEN Repository run by ICM UW).

Preprint – the Author's version of a research manuscript prior to formal peer review at a journal; a preprint is deposited on a preprint server (e.g. bioRxiv, medRxiv, chemRxiv) at any time before or during

the peer-review process in a journal, but not after formal acceptance by a journal. Preprints enable Authors to make their findings immediately available to the scientific community.

Author Accepted Manuscript – the Author’s final manuscript prior to publication; it incorporates all revisions following peer-review but does not include editing or typesetting provided by the publisher.

Version of Record – the final published version of the research article; this version is usually edited and typeset by the publisher.

Research data – information stored in electronic form, other than scientific publications, which has been collected, observed, generated or created as part of a research process and is necessary to validate the correctness of research findings and conclusions; following this definition, research data includes raw and processed data as well as software scripts created during the research process if they are necessary to validate the obtained research findings.

Specialized Data Repository – is a digital archive established in order to collect, preserve and provide access to a certain selected type of research data. Examples include: European Nucleotide Archive (ENA) which archives DNA sequence data, or Protein Data Bank (PDBe) which archives data on biological macromolecular structures. Specialized data repositories are often run by research institutions or organizations as a free service for the global research community.

General Data Repository – is a digital archive established in order to collect, preserve and provide access to all possible types of research data, without any limitations as to accepted data formats. General repositories may be thematic (e.g. biological) or broad (all fields of research). Examples include: BioStudies, Zenodo, RepOD. General data repositories are often run by research institutions or organizations as a free service for the global research community.

I. General Considerations

1. IBB expects all research articles authored by researchers and students affiliated at the Institute, and all research data underlying these articles, to be made openly available without unnecessary delay.
2. This Policy applies to all outputs published starting from 1.1.2027.
3. IBB is responsible for making all new employees and students aware of this Policy at the onset of their work at the Institute.
4. IBB expects all affiliated researchers to create ORCID IDs and to maintain their ORCID records, and to use these IDs in all research outputs (publications, data, software, and similar). All IBB researchers and students must also use the IBB PAS affiliation, as well as the IBB PAS Doctoral School affiliation where relevant.
5. In any case where funder requirements for a particular research project differ from the rules of this Policy, the project's outputs should first adhere to the funder requirements.

II. Open Access to publications (applies to research articles authored by researchers and students affiliated at the Institute)

1. It is encouraged that publications be initially made available as preprints.
2. IBB encourages the Authors of research articles to not transfer copyright of their work to journal publishers.
3. IBB encourages publishing both preprints and research articles under an open license, preferentially Creative Commons CC-BY 4.0.
4. All published articles, including both Open Access Publications and Subscription-based Publications, should be made freely available in a Repository Collection designated by the Institute, without unnecessary delay. This is achieved by depositing in the Repository Collection either the Version of Record or the Author Accepted Manuscript, and applying an embargo period where necessary. IBB ensures a deposition workflow that provides legal safety to the Authors.

III. Open Research Data

1. Researchers are expected to follow best community practices in respect to data management, including: safe data storage and adequate backups, appropriate documentation and use of relevant metadata schemas, long-term storage of selected data, metadata and documentation after project end, selecting appropriate raw and/or processed data for deposition in a public repository, ensuring enhanced safety measures for datasets containing personal and/or sensitive data. IBB supports proper research data management by facilitating access to appropriate infrastructure, in accordance with the Institute's operational capacity.
2. IBB expects all data underlying research articles, including software scripts used for data analysis, to be made public and to adhere to the FAIR principles (Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable; DOI: 10.1038/sdata.2016.18). In particular, IBB encourages using the Creative Commons CC0 1.0 rights waiver for data depositions, unless special reasons against this solution exist.
3. The principle of “as open as possible, as closed as necessary” applies to all research data, meaning that in cases where there are legal or ethical reasons not to share certain data openly, the researchers should take care to ensure adequate access control.
4. As first choice, data should be deposited in a specialized (thematic) database or repository. If no appropriate specialized repository exists for a given type of data, a general repository should be used. Including datasets in supplemental files of a research article is deemed insufficient.
5. IBB encourages the publishing of datasets that are not accompanied by a research article when the researcher considers that the dataset has potential for reuse. This can be achieved either through Data Journals or through Data Repositories.

IV. Open Science Support

1. IBB ensures researchers and students receive adequate support to comply with this Policy, by providing guidelines for its implementation and offering assistance in all matters related to it.